

גיליון 367 • ערב שבת פרשת במדבר • כ"ו אייר תשע"ט

נשיאים ורועים

מבחן הצאן

אבא/אמא: חג השבועות קשור לשלושה צדיקים: נתנה בו התורה לעם ישראל, על ידי משה רבנו, וביום זה הסתלקו דוד המלך והבעל שם טוב.

שלשתם לא התחילו את דרכם כצדיקים או כמנהיגים מפורסמים, אלא דווקא בעבודה שנראית פשוטה מאוד. ההתגלות הראשונה של השם למשה רבנו (במעמד הסנה), היתה בשעה שהוא רעה את הצאן של יתרו חותנו במדבר. כך גם דוד המלך היה רועה את הצאן של אביו ישי.

אומר על כך המדרש, שהשם בוחן את הצדיקים כיצד הם רועים את הצאן שלהם, לפני שהוא שולח אותם להנהיג ולרעות את עם ישראל. למשה הוא התגלה אחרי הספור עם אותו גדי קטן שברח מהעדר ומשה הרכיבו על כתפו ודאג להשקותו ולהשיבו אל העדר. כך גם דוד היה רגיל להוציא בשעת המרעה תחלה את צעירי הצאן כדי שיוכלו ללחץ את העשב הרך, ולבסוף את המבגרים יותר שאיכלו את העשבים הקשים.

שלושת הרועים

ילד/ילדה: גם משה וגם דוד הוכיחו שהם יודעים להתמסר אל הצאן ולתת לכל אחד מה שמגיע לו, ולכן בחר בהם השם להנהיג את עם ישראל.

ומצאן רגיל ל'צאן קדושים' - הבעל שם טוב לפני התגלותו היה 'עוזר למלמד' ודאג להביא את הילדים הקטנים אל החדר ולומר עמם 'אמן'.

כאן מתעוררת השאלה, הרי כל אחד מהם היה חשוב עוד לפני שהפך למנהיג ישראל. יתרו ידע שחתנו משה גדל בבית פרעה והיה חכם גדול, כך גם ישי הכיר את מעלותיו של דוד בנו, ומדוע הם מנו אותם לעסק בעבודה פשוטה של רעית צאן? גם הבעל שם טוב לפני שנצטוו להתגלות (על ידי רבו אחיה השילוני), יכול היה לעסק בלמוד תורה, או ללמד מבגרים, ולמה הוא עסק דווקא בחנוכה ילדי ישראל הצעירים, דבר שדרש ממנו להיות מנח בכך ולא בדברים אחרים?

תהלוכת ליובאוויטש...

העגלה הולכת לאט לאט וקהל המלוים מתרבים, פי בכל רחוב מתוספים מאות אנשים, עוד טרם חזרו מלוי העירה הומיל על עקבותיהם, והופיעו סגלת אנשים מדיירי עיר בליצא, אשר יצאו לקבל פני התהלוכה העוברת דרך עירם...

חמשה ימים מראשון לפרשת נשא עד החמישי בשבוע נסענו מהומיל לליובאוויטש, עברנו כמה עירות קטנות וגדולות, כפרים, ישובים, וככל מקום שהננו עוברים, שמחה ויום טוב. במסענו פגשנו בעוד עגלות נוסעים לליובאוויטש, מבברויסק, שצדרין, סמילין, טולטשין, מינסק, בוריסוב, ז'לובין, שקלוב, רוגצ'וב, עוד ועוד.

חנייתנו האחרונה היתה ב'שוב זלישקינא, אשר שם גר החסיד המכנה "ר' אליהו משה המצלח". מצאנו שם עשרים או שלושים עגלות, וכמה מאות אנשים שוכבים על מצע הדשא בשדה רחבת ידיים המשתרע, מעבר לדרך מול חצרו של החסיד ר' אליהו המצלח. עשרות עשרות קבוצות אגדות וחסידות, אלו משוחחים, אלו יושבים, אלו אוכלים ושותים, אלו חוזרים דברי חסידות, אלו יוצאים במחול, ואני אוהז בכגוד של אבא שלא ישכחני...

החסיד ר' אליהו משה המצלח, בניו וחתניו, אשתו, בנותיו וכלותיו, נכדיו ונכדותיו אחיו ואחיותיו ובני ביתם, כלם ידוהם מלאות עבודה לשרת את קהל החסידים הנוסעים והולכים לליובאוויטש, ולתת אכילה ושתיה והכל בחנם. ר' אליהו החסיד היה רגיל לומר: "כל מה שפעל רבנו בשמים עבורי, הנה תשעים ותשעה חלקים שיכים לחסידים וחלק אחד עבורי. אכלו רעים ושתו כי ברכת רבנו במנת אלקים אתם אוכלים, אכלו ושתו והטיבו לבבכם שתהיו חסידים בעלי כוח וגבורה לעבד את השם בתורה ומצוות ובעבודה שפלב..."

המשך בשבוע הבא בעזרת השם

brain creative

לרפואתו השלימה של החייל בצבאות ה' **מנחם מענדל הלוי** שיחי' בן חנה

לזכות **שלמה יגאל בן אסתר** להצלחה רבה ומופלגה בכל המצטרך בגור

לזכות החייל בצבאות ה' **מנחם מענדל** שיחי' **ריבין** לרגל הולדתו בשטומ"צ כ"ד ניסן תשע"ט נדפס ע"י ולזכות הוריו **מיכאל ושטערנה שרה** שיחיו **ריבין**

לע"נ החסיד

מקושר בלב ובנפש לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו המחנך הדגול הרב **מרדכי צבי** ע"ה **גרינולד** בן הרב **חיים יוסף שלמה** ע"ה נלב"ג אייר ה' תשע"ח

מעוניין להקדיש את פעילות אבות ובנים / נשמתא דאורייתא? **ניתן לפנות לר' מ"מ אלפרוביץ 0523047770**

גיליון 367 במדבר

שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____

כיתה: _____ חתימת הורים: _____

מי יזכה בגורל?

אבי - ספר החסיד ר' אברהם דובער - היה בעל פרנסה ברוח, משנה לשנה עלה בעשורו, היה בעל צדקה במדה גדולה ונוסף על זה הנה אמי היתה בעלת הכנסת אורחים במדה מפלגה, ומכיון שהגיע המועד שאבא היה נוסע לליובאוויטש, היו מטילים גורל מי מהחסידים יזכה בגורל לנסע בצותא עם אבא על חשבוננו...

בהיותי בן שש - בשנת תקצ"ב - קדם שהכניסוני ל'חדר', הולכיני אבא לליובאוויטש לחג השבועות. אחרי הפסח נודעתי כי בשנה זו יקחני אבא לליובאוויטש ומל"ג בעמר ואילך נעשו ההכנות להנסיעה.

בידעי כי בימים האלו יכניסני אבא ל'חדר', ואחרי כן יקחני עמו ועם כל החסידים לנסע לליובאוויטש, הייתי עלז ושמח.

לעולם לא אשכח הנסיעה ההיא ורשומה נחקק בלבי, כארבע עגלות ותומות לשנים שנים סוסים יצאנו מהומיל, ועל כל עגלה ועגלה נמנו חמשה עשרה נוסעים, מקצתם יושבים בשתי שורות בפנים העגלה, ומקצתם יושבים על השליכות ושנים על הדוכן עם העגלון, כלם שמחים עליזים וטובי לב. העגלות שמשו רק בתור מקום מנוחה לשעה ושעתיים, כי הרב היו הולכים רגלי בשמחה ובענג לא יתאר... בעגלה הראשונה ישב הרב הגאון הרב החסיד ר' איזיק מהומיל, אבי ועוד חסידים, ואני הייתי יושב אצל אבי מול ר' איזיק.

השכם בפקר ביום הראשון, העירה אותי אמי למהר להתלבש ללכת לבית הרב, אשר משם הננו הולכים במסע הקדש לליובאוויטש, בחנה מיחדת חבשה לי אמי את הכגד החדש אשר תפרה לי, וצוהה עלי ללבשו רק בשבת קדש, ובעת שאזפה להכנס לכבוד קדשת אדמו"ר.

כשפאנו לאותו הרחוב אשר שם דר הרב, הנה מבלי הבט על שעה מקדמת כזו, כבר רעש הרחוב מעוברים ושבים כמו ביום השוק, ומכיון שפאנו לדירת הרב, הנה החצר היתה מלאה אנשים, נשים וטף, אלה מדברים בהתרגשות ואלה מרקדים, וארבע עגלות עומדות הכן.

להכנס לבית הרב אי אפשר, כי הבית מלא באין מקום, ואין אמא יכולה למצא את אבא... ובעמדנו נודענו אשר כל הלילה אמר הרב ר' איזיק דברי חסידות ובאור היום עמדו להתפלל בצבור, ומקדם באו כל הלומדים והגבירים שבועיר ללוות את מורם ורפם במסעו. עברה שעה קלה ונשמע קול מנגנים, ולפתע פתאום התחילו אנשים לצאת מהפתח ומהחלונות, בקול שיר ורקוד, וכעבר רגעים נראו פני הרב ביצאו מן הבית, ויעמד ויברך את קהל הנאספים בכרפת הפרדה, ויעל על העגלה.

בה בשעה ראתה אמא את אבא עולה גם הוא על העגלה אחרי הרב, והחלה לצעק: "רמיהו רמיהו, הא לך אברהם ברל, קח אותו, אל תשפח על אברהם ברכה"... אבל קולה לא ישמע, ואני בראותי פי אבא שכחני, הרמתי קולי בככי, וברגע זה זזה העגלה שבה נוסעים הרב ואבא... וכל העם העומדים בחצר הרימו קולם בשיר, וילכו הלוח אחר העגלה ללוותה.

בתוך כך ראתה אמא את ר' ישראל אהרן המלמד ותספר לו, כי אבא שכחני וכי קראה לו אבל קולה לא נשמע. ויקחני ר' ישראל אהרן על ידיו, וישפע לו דרך בין הקהל הגדול עד שהביאני להעגלה שבה יושב אבא.

למגדול ועד קטן

אבא/אמא: אלא, דבר זה מלמד אותנו שאדם 'גדול' נבחר דוקא בהתעסקותו והתמסרותו אל הקטנים והפשוטים, אם זה הצאן ואם זה ילדי ישראל. ובזכות כף הם זכו להבחיר על ידי השם למנהיגי ישראל.

חנוך ילדי ישראל, הוא דבר חשוב ביותר שנוגע לכלם. גם הלמדן וראש הישיבה הגדול צריך להתמסר למען חנוך ילדי ישראל, בדרך של רועי ישראל ובדרך של רבתינו נשיאינו, וכפי שאמר פעם הרבי: "אחד מקני האפי העקריים של חב"ד-ליובאוויטש הוא ההדגשה על חנוך. . . זוהי מסרת שראשיתה עוד מהבעל שם טוב, מיסד החסידות, שהתחיל את הפעילות החנוכית שלו עוד לפני התגלותו, בכך שהיה מלמד דרדקי. מסרת זו נמשכה אצל תלמידו ומלא מקומו של המגיד, אדמו"ר הזקן, וכן אצל נשיאי חב"ד, עד למורי וקמי אדמו"ר. . .".

נשיאי ישראל

ילד/ילדה: קשר נוסף ביניהם: שלשתם היו נשיאי ישראל. משה היה נשיא הדור הראשון של עם ישראל והרמב"ם גם מגדיר אותו כמלך ישראל. דוד היה נשיא וגם הראשון למלכי בית דוד. הבעל שם טוב היה הנשיא הראשון מבין נשיאי החסידות.

ואיך זה קשור לחג השבועות?

אלא, מתן תורה הפך את עם ישראל ל"ממלכת כהנים וגוי קדוש" - לעם שמיוחד ומבדל משאר אמות העולם.

מה משמעות הדבר שיהודי הוא כמו מלך?

ממלכת כהנים

אבא/אמא: כשמלך רוצה משהו, אף אחד מהאזרחים לא יכול לעצור אותו ולמנע ממנו את מבקשו. כך גם יהודי צריך לגשת לקיום מצוה מתוך ידיעה שהשם מנה אותו ל'מלך',

במובן הזה שאי אפשר להפריע לו לקיים את

נקודה משיחה

בלב אחד

ילד/ילדה: את פרשת במדבר קוראים תמיד לפני חג השבועות, או צמוד לשבועות, או שתי שבטות לפני כן, כמו השנה. פרשה זו מלמדת אותנו כיצד אנחנו צריכים להתכונן בכל שנה לקבלת התורה בחג השבועות, כמו בפעם הראשונה.

אבא/אמא: הפרשה מספרת שכשבני ישראל הגיעו להר סיני - ויחן שם ישראל נגד ה'הר', הם עצרו וחנו שם. "ישראל" בפסוק זה הוא לא שם של אדם אחד, אלא כנוי לכל עם ישראל. אם כך היה צריך להיות כתוב ויחננו שם ישראל ולמה כתוב ויחן? כאלו שמדבר באדם אחד?

מסבירים לנו חכמינו, שבאמת בני ישראל היו כאותו זמן כמו בן אדם אחד.

המצוה. עליו לקיים את המצוה כאלו ששום דבר אחר לא חסר לו ולא מפריע לו. כשהוא יתנהג כך, השם יעזר לו להתעלות מעל טבע העולם. זה נשמע טוב, אבל איך אפשר לדרוש מיהודי שירגיש ששום דבר לא מפריע לו, בשעה שיש דאגות של בריאות, פרנסה ועוד דאגות שונות ומשונות?

בשביל זה השם נתן לנו את הצדיקים, נשיאי ישראל והמלכים שבכל דור ודור, ובכענין שלנו את משה, דוד והבעל שם טוב - שמעניקים לנו את הכוח לעבד את השם כראוי ל"ממלכת כהנים".

ספורי בעל שם טוב

ילד/ילדה: אצל שלשתם ראו כיצד הם נמצאים מעל ההגבלות של טבע העולם. דור המדבר, דורו של משה, זכה לנסים ולנפלאות. גם לדוד המלך נעשו נסים רבים. על הבעל שם טוב ותלמידיו יש ספורי נסים רבים, עד שכשרוצים להגדיר ספור כנס, אומרים עליו את הבטוי "בעל-שם סקע מעשה" ("ספור של הבעל שם טוב...").

את הכוח הזה הם מעניקים לנו, שכל יהודי יוכל להיות מעל הטבע כשהוא בא לקיים תורה ומצוות. אך בזה יש שלושה שלבים:

בארץ ובמדבר

אבא/אמא: משה פעל בדור שלו שכל ההנהגה תהיה למעלה מהטבע. כשהם היו במדבר, היה להם הכל בדרך נס. מן לאכל, מים מבארה של מרים, עננים שפלוסו את הדרך וגהצו את הבגדים ועוד ועוד. [לכן על ידו נתנה התורה, שהיא למעלה מהגבלות העולם].

דורו של דוד, הוא כבר דור שהיה בארץ ישראל והתעסק עם טבע העולם, חרישה וזריעה ושאר מלאכות [ולכן הוא כתב את ספר התהלים שענינו תפלה, שקשורה עם צרכי העולם]. אך דוד המלך העניק את הכוח לאנשי דורו לגלות כיצד גם כשעוסקים בטבע העולם וזקוקים לעבד לשם פרנסה, הם בעצם מעל הטבע. השם הוא זה שנותן את הכח בפרנסה ובבריאות, וממילא כשצריכים לקיים את רצונו בקיום מצוות, אף אחד לא יכול להפריע.

גם בגלות

ילד/ילדה: אבל כשבני ישראל נמצאים בגלות, לא מקפים בענין

קדם לכן, עוד היתה חסרה להם אחדות, אך כשהם חנו מול הר סיני הם היו באחדות ובאהבת ישראל אמיתית "כאיש אחד בלב אחד", ולכן הם זכו לקבל את התורה שענינה הוא לעשות שלום בעולם - לחבר את העולם והאדם עם הקדוש ברוך הוא.

ילד/ילדה: יש גם אנשים שמתאחדים יחד לעשות דברים לא טובים, חלילה. כמו 'דור הפלגה' שהתאחדו לבנות את מגדל בבל ולמרד חלילה בהשם.

כמו בדור המדבר, לא בתקופה של מלכות כמו בימי דוד, נהיה הרבה יותר קשה לעסוק בתורה ובמצוות ללא כל הפרעה. בא הבעל שם טוב ועורר את הענין שהשם משגיח על כל יהודי בהשגחה פרטית [וכך הוא גלה איך שהעולם עצמו, בכל מצב, קשור ומאחד עם השם]. ואם כן, השם עושה לנו נסים ונותן לנו את הכוח לעבד אותו גם בזמן הגלות - "לכתחלה אריבער" (מעל כל ההגבלות).

הלקח:

נשיאי ישראל - משה, דוד והבעל שם טוב, מלמדים אותנו כיצד בכל מצב ותקופה, יהודי שיה ל"ממלכת כהנים" ויכול לקיים מצוות בלי הפרעה כלל, וכך הוא הופך את העולם ל"דירה לו יתברך".

(מעובד ע"פ לקו"ש ח"ח עמ' 248 ואילך, ח"ח עמ' 35 ואילך, ועוד)

בדרכי החסידים

ילד נוסע ללובאוויטש

- פרק ראשון -

תעודת זהות:

שם החסיד: רבי אברהם דובער מהומיל-בברויסק

תקופה: הדור השלישי לחסידות חב"ד

חג השבועות מכנה בפי חסיד חב"ד 'חג המו"צ'ים' כיון שבו נהגו רבני הקהלות (מורי צדק) לנסע לרבי, עקב היותו חג שאין בו הרבה דינים מרפכים כמו בתשרי ובחג הפסח, בהם הקהלה זקוקה יותר להדרכת הרב.

לפנינו תאור אותנטי מרתק ממסעו של ילד בן שש ללובאוויטש בימי הרבי ה'צמח צדק', מעבד קלות על פי גליון 'התמים' שיצא לאור בורשה שלפני המלחמה, ונערך על ידי הרבי נשיא דורנו בברכתו של הרבי הרי"צ:

אבל השם הפריד אותם ופזר אותם. לאחדות שלהם לא היה קיום והמשך.

לאיזו אחדות יש המשך? איזו אחדות מחזיקה מעמד? כשיהודים מתאחדים סביב התורה והמצוות! לכן כתוב ויחן - לשון חיד. איפה? "נגד ה'הר" - ההכנה לקבלת התורה היא זו שפעלה בהם את האחדות.

אבא/אמא: כך גם השנה, ובכל שנה לקראת זמן מתן תורה, עלינו להתכונן לחג השבועות, מתוך אהבת ישראל. וכפי שאמר אדמו"ר הזקן, אהבת ישראל היא הכנה ראויה להגיע לאהבת השם, ולכן כשאנחנו אהבים את השני באמת, אנחנו משתדלים לקרב אותו לתורה ולמצוות, וכך זו אחדות אמיתית שמכינה אותנו לקבל את התורה בשמחה ובכפנימיות.

(מעובד ע"פ לקו"ש ח"ב, עמ' 297 ואילך)